

skelligheders hindrende Indflydelse kunne overvindes, skulle løbe Banen helt til Ende og høste det rigeste mulige Udbytte deraf." Jeg har troet, at det var Meningen hermed, at de — altsaa alle de — som havde Naturbegavelse dertil, skulde løbe Banen til Ende; det vil sige gaa hele Skolen igennem, og jeg er yderligere bleven bestyrket deri ved at læse Side 25 i Motiverne, hvor der udtrykkelig staar, at for Folkeskolen skal det for Fremtiden være en Del af dens Opgave, „at give dem af sine Elever, der have Gaver til at gaa videre, Forberedelsen til at træde ind i den nærmest følgende Afdeling af den højere Almenskole“.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Til det sidste skal jeg kun sige, at det ærede Medlem glemmer jo rent, at der er ingen, der tvinges til at gaa den Vej; men have de Lyst dertil, saa skal Skolevæsenet være indrettet saaledes, at det bliver let for dem at gaa den Vej, og at der navnlig saa vidt muligt ikke skal være økonomiske Hindringer for, at de kunne gaa den Vej. — Hvad angaar den anden Bemærkning, som det ærede Medlem gjorde, om at mange af Skolerne vare gaaet fallit, fordi de havde for faa Elever, saa tror jeg ikke, at det er begrundet i, at der i det hele taget er for faa, som søge Undervisningen, men det er begrundet deri, at der er for mange, som lave den Slags Skoler.

Borgbjerg: Det er rigtigt, hvad den højtærede Kultusminister har udtalt, at dette Lovforslag ikke rører ved Folkeskolen; det lader den blive, som den nu er. Dette kunne vi jo fra vor Side for saa vidt beklage, som det, vi lægge mest Vægt paa ved en Skolereform, er en Reform og en Udvikling af Folkeskolen. Men jeg skal straks sige, at vi fra vor Side ikke desto mindre sætte overordentlig Pris paa dette Lovforslag. For det første naturligvis, fordi det reformerer Latinskolen — og den trænger i høj Grad til en Reform —, men dernæst ogsaa, fordi dette Lovforslag giver Løfter med Hensyn til Folkeskolen, og ikke faa og ikke smaa Løfter. Der er talt om Motiverne til dette Lovforslag, og det forekommer næsten mig, at Motiverne ere nok saa gode som Lovforslaget. Ja ogsaa Lovforslaget er ganske godt i mange Retninger, men Motiverne give jo Løfter, som ere langt videregaaende, og netop disse

Løfter er det, vi fra vor Side sætte den allerstørste Pris paa.

Jeg skal saaledes nævne, at det blandt andet i Motiverne, Tillæg A, Spalte 2948, hedder: At man paa ingen Maade kan lade denne Stræben efter Lighed mellem Borgerne falde, der fra første Færd hører med til et retfærdigt ordnet Samfund's Grundide. Det er selvfølgelig en Sætning, som vi maa sætte overordentlig Pris paa. I Overensstemmelse dermed hedder det om Folkeskolen: „Grundlaget for vort hele Skolevæsens Bygning skal og maa være Folkeskolen, som efter sin Ide skulde være en Skole, der baade hvad dens Undervisning og dens øvrige Forhold angaar var fuldt tilfredsstillende for alle Børn, uanset fra hvilket Samfundslag de kom, ikke for god og ikke for ringe til nogen, saa den kunde blive en Fællesskole for alle“. Vi kunne ikke noksom understrøge og være erkendtlige for, at det i Ministeriets Motiver til dette Lovforslag saa skarpt og stærkt betones, hvad der netop ogsaa er Socialdemokratiets Skoleideal, en Fællesskole for alle, hvad naturligvis ikke betyder, at alle skulde have lige daarlig Undervisning, men hvad der betyder, at der skal være Lejlighed for enhver, der har Evner, til at faa den bedst mulige Undervisning.

Naar den højtærede Kultusminister aligevel ikke foreslaar nogen Reform, nogen Udvikling af Folkeskolen, saa er det ifølge Motiverne for en væsentlig Del af økonomiske Grunde, det hedder der, at Ministeriet har ikke under vor Stats nærværende Forhold ment at turde stille videregaaende Krav i saa Henseende med Hensyn til Fripladser, Stipendier osv. Det er jo beklageligt; vi ville haabe, at det maa tilskynde dette Ting og Regeringen saa meget til at spare paa de Udgifter og skadelige Bevillinger, hvor der kan spares, saa vi kunne anvende saa meget som muligt af Statens Midler til Skolevæsenet, til Folkeopdragelse. Det ærede Medlem fra Vemming (Holm) søgte ligesom at skræmme dette Ting og dette Tings Flertal med at stille i Udsigt, at dette Lovforslag kunde have økonomiske Konsekvenser. Han appellerede til Økonomien. Jeg er overbevist om, at en saadan Appel til de smaaligste Instinkter ikke vil have nogen som helst Sangbund, men jeg haaber, at der tværtimod i denne Sal bliver mere og mere Villighed til at ofre og bevilge paa disse Omraader. Der er Punkter nok, hvor vi kunne og bør spare.

Altsaa de Løfter, som Motiverne til